33ste jaar. — Nr 76.

Zaterdag 26 Juni 1886.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, 26 JUNI.

Van alles wat.

De verspreiders van nieuwstijdingen zijn wat al te haastig ; zij geven het ministerie den tijd niet zich neer te zetten.

De wetgevende kiezingen waren nog niet afgeloopen, toen men het publiek reeds bezig hield met de ontwerpen van het ministerie voor den aanstaanden zittijd.

M. Beernaert, zegde men, heeft een wetsontwerp op de vertegenwoordiging der minderheden gereed gemaakt, waarschijnlijk uit medelijden met de arme liberalen, die zoo wreed verpletterd werden !

Door dit middel zou M. Beernaert hen toelaten hunne verloorene posities gedeeltelijk te herwinnen.

Men bevestigde, dat dit ontwerp onmiddellijk, bij den aanvang van den zittijd, zou worden neergelegd.

Het scheelde weinig of men beweerde, dat er met dit doel een buitengewone zittijd zou plaats hebben.

Wij weten dat M. Beernaert goed en edelmoedig is ; dat zijne politiek bij gelegenheid een groot nationaal belang boven kleingeestige partijdige beschouwingen zou weten te plaatsen.

Wij weten nogtans ook, dat M. Beernaert zoo haastig niet is als de nieuwsverspreiders, en wij gelooven niet dat hij de geheimen van zijn kabinet aan de liberale gazetten heeft toevertrouwd.

Neen, er is geen enkel teeken te bespeuren van die zoogezegde beweging, van dit ongeduld, om bij den aanstaanden zittijd het besproken werk uit de voeten te maken.

Het ongeduld, de koorts zijn enkel op te merken in de rangen onzer tegenstrevers.

Het kabinet werd op den ingeslagen weg versterkt door de uitspraak van het land : het zal op die baan met overtuiging en vasten trap vooruit gaan, doch zonder overhaasting en met wijs overleg.

∴

Een ander vraagstuk, waarmee onze tegenstrevers de werking van het gouvernement willen belemmeren, is de persoonlijke dienstplicht.

Zeker is het dat men er zich in het ministerie van oorlog mee bezig houdt ; maar het gouvernement zal in deze kwestie niets doen tegen de inzichten van de rechterzij.

Toen niemand vermoedde dat dit ontwerp bestond, hebben wij het doen kennen, en gezegd, dat het werd ontworpen op bevel des konings en buiten den werkkring der burgerlijke ministers.

De studie van dit ontwerp wordt in dezelfde voorwaarden voortgezet, doch ik moet zeggen, dat het aandringen van hoogerhand toeneemt.

Generaal Brialmont heeft eenen brief afgekondigd, aan een nederlandschen Staatsman, eenen der aanleiders van de liberale partij aan gene zijde van Moerdijk geschreven. Deze brief is slechts de tolk van het denkbeeld van Leopold II.

Geheel het leger (de officiers wel te verstaan) stooten aan het wiel. De militaristen hebben een nieuwe beweegreden gevonden in het werkmanscongres, dat op 15 juni te Brussel gehouden werd.

Zekere Van Loo, die ten voordeele van de inrichting der werkstakingen sprak, zegde dat men niet moest verwaarloozen propaganda te maken in het leger, en dat de doelmatigste propaganda op de toekomende milicianen zal worden uitgeoefend.

« Gij ziet wel, riep men onmiddelijk in 't militaire kamp, het socialism zal ons benadeelen, bij gebrek aan de noodige beschutting. Het weet dat de aanwerving van het leger slechts in de werkende klassen wordt gedaan, en dat juist daarin het nadeelige voor ons militair stelsel is gelegen. De werking van het socialism zal zich dus langs dien kant uitstrekken ; het zal de milicianen bederven, vooraleer zij onder het vaandel worden geroepen. »

∴

Deze bezorgdheid voor de kinderen onzer landbouwers schijnt ons te groot, opdat ik haar als rechtzinnig zou kunnen aanzien.

Bij de katholieken verstaan wij die bezorgdheid, maar wij wantrouwen ze bij de liberale officiers, die aan de slechte drukpers, aan de Logie, aan de onafhankelijke zedeleer hebben toegelaten den luchtkring onzer kazernen te verpesten.

Indien zij iets nuttigs voor het volk en het leger zelf willen doen, dat zij er zich alsdan op toeleggen het kazerneleven gezond te maken en te hervormen.

∴

Met 138 stemmen tegen 122 heeft de fransche Senaat het grondbeginsel van de uitdrijving der prinsen gestemd. Geheel het ontwerp werd bij geheime stemming aangenomen met 141 stemmen tegen 107. De fransche Republiek is nu voor goed den weg van geweld en dwang opgegaan ; men mag nu verwachten dat de eene uitzonderingswet op de andere zal volgen. Het fransch gouvernement denkt dat het de republiekaansche instellingen gevrijwaard heeft tegen allen aanval : het heeft enkel voldoening gegeven aan de mannen der *Commune* en den weg is geopend voor de Revolutie, die in Frankryk weer het hoofd opsteekt.

∴

In de woelige tijden die wij beleven, beweren de liberalen niets gemeens te hebben met de socialisten. Zij willen denafkeer die op dien naam kleeft op den hunnen niet trekken.

Doch het schoonste van al is, dat zij overal met de socialisten aanspannen, als er maar kwestie is in eene kens eenige stemmen te winnen.

En ten andere, doen zij iets om de kinderen — de toekomst van het vaderland — van de plaag van het socialism te bewaren ?

Integendeel, vooreerst trachten zij den godsdienst — de eenige ware steun der maatschappij — uit de herten der kinderen te lannen. Daarbij verdooven zij nog hunne vaderlandsche gevoelens, zooals het blijkt uit eene vergadering te Schaarbeek gehouden door de afdeeling van het Willemsfonds.

Men heeft er verklaard dat men in sommige gemeente-scholen aan de kinderen de *Marseillaise*, het heet der socialisten en der republikanen leert zingen.... Van jongs af blaast men hun aldus een oproerig vuur in den geest, en dan durven de genzen beweren dat zij met de socialisten niets gemeens hebben !

Zij zijn erger dan de socialisten, omdat zij niet rechtuit hun doel blootleggen ; een bedekte vijand is gevaarlijker dan hij die durft laten zien wie en wat hij is.

∴

Eene afvaardiging van werklieden der steengroeven van de provincie Luik, is naar Brussel gegaan en in gehoor ontvangen door M. de Moreau, minister van landbouw, nijverheden openbare werken.

Aan het hoofd dier afvaardiging bevond zich Pahaut, welke de beweging der steengroevers in handen heeft genomen en die waarlijk een grooten invloed op de werklieden schijnt uit te oefenen. De rechtbank van Luik heeft nogtans geoordeeld dat Pahaut dien invloed doet gelden door onwettelijke middelen, want zij heeft hem onlangs tot eene gevangenisstraf veroordeeld voor inbreuk op de vrijheid van werken.

Doch daarvan willen wij thans niet spreken. Pahaut werd met zeven steengroevers door den minister ontvangen, en deed de vragen der werklieden kennen. Ziehier wat zij vooral eischen :

1° Dat de werklieden in al de steengroeven van België hetzelfde dagloon zouden ontvangen, zoodat de onderlinge meedinging der steengroefbazen op den prijs van het handwerk zou afgeschaft zijn.

2° Dat het werkloon alle veertien dagen betaald wordt, in plaats van alle maanden.

3° Dat het maximum van het dagwerk de 12 uren niet zou te boven gaan.

Dit zijn alle vragen, welke kunnen besproken worden, en waartegen men ernstig voor- en tegenwerpingen kan inbrengen. De minister M. de Moreau heeft verklaard dat die vragen ernstig zullen onderzocht worden door de kommissie van het werk, en beloofde als bemiddelaar op te treden om eene verstandhouding te bewerken tusschen de bazen en de werkheden der steengroeven.

Die verstandhouding bestaat reeds met eenige bazen, die een reglement hebben aangenomen, door Pahaut voorgesteld. Het doel van Pahaut is, dat reglement verplichtend te maken voor alle steengroeven. Dit zijn nog altijd zaken, welke een grondig onderzoek verdienen. 't Zijn de belangen, zoowel van de werklieden als van de bazen welke daarbij op het spel zijn.

Maar....

Er komt hier een groote « maar » in het spel.

Er is een oud spreekwoord dat in alle talen der wereld bestaat, en dat in het vlaamsch luidt : « Eerst oomke en dan zijn kinderen » of wil men liever : « het hemd is nader dan de rok. »

In het gehoor van Pahaut bij den minister is de aap uit de mouw gekomen. Weet ge wat Pahaut vraagt ?

Dat het gouvernement hem zou aanstellen tot algemeen toezichter der steengroeven, om zich te verzekeren of zijn reglement stipt wordt toegepast.

Die zending zou hij natuurlijk niet kosteloos kunnen vervullen, want Pahaut bezit niets. Er zou dus een traktementje moeten vast zijn aan dat postje.

Pahaut is al te naief geweest, wat nog eenigzins ten zijnen voordeele pleit.

Maar van nu af, als zekere kopstukken der arbeidersbeweging de eischen der werklieden doen kennen, zal men altijd geneigd zijn hun te vragen : en wat postje verlangt ge voor u ?

Pahaut, Pahaut, gij hebt hun daar een slechten dienst bewezen !

∴

Het Nieuws van den Dag waaraan wij de vorige bijzonderheden ontleenen voegt er bij :

Wij vernemen op het laatste oogenblik dat eene deputatie uit Gent van zin is naar Brussel te komen, voor een gehoor bij het ministerie. Men zal voor Anseele de plaats vragen van algemeen toezichter der huizen — eene plaats welke hij met de meeste oppertijdigheid zal vervullen, daar hij zooals men weet, zelf geen eigenaar is.

∴

De *Journal de Bruxelles* vraagt wat de heer Buls, die de socialistische betooging van den 15 juni, na maanden aarzelens, verboden heeft, gaat doen tegenover de aangekondigde socialisten betooging van den 15 augustus.

Dezelfde redenen tot toelating of verbod bestaan nu, gelijk voor 15 juni. Er waren zelfs minder redenen om de betooging van 15 juni te verbieden dan er nu zijn om die van 15 augustus niet te laten gebeuren.

In alle geval, zegt de *Journal de Bruxelles*, bestaan er geene redenen hoegenaamd om de bevolking weken lang in de onzekerheid te laten. De heer Buls is geen kandidaat meer ; hij moet dus niet meer tegelijk welstaan met de radikalen en de doktrinairs. Wat er van zij, er moet eene beslissing genomen worden en het is noodzakelijk die beslissing onmiddelijk te nemen.

De *Nation*, van haren kant, bekent dat het de liberalen zijn die, gedurende 50 jaren, het slecht voorbeeld der straatbetoogingen hebben gegeven. Zij zegt :

« Gedurende eene halve eeuw hebben wij, burgers, de helft van onzen tijd doorgebracht met in de straat te manifesteren. Voor eenen niet, *voor eenen minister wiens hoofd ons niet aanstaat*, voor een onbehendig of onvoorzichtig woord in de Kamer uitgesproken, zijn wij de straat opgevlogen en al te zamen het bewind — soms zelfs het koninkdom — gaan verveln.

« Het scheen ons toe, als wij wel gemanifesteerd hadden, dat het land gereed was, en wij klommen op het kapitool, onderwege zooveel herbergen mogelijk bezoekende.

« Gedurende 50 jaren en zelfs meer hebben wij gemanifesteerd en onze optochten hebben letterlijk den openbaren weg overrompeld ; de straat was aan ons. Wij protesteerden zelfs tegen den tramweg, als zijnde een hinderpaal voor de manifestatien der toekomst.

« En nu, eensklaps, schijnt manifesteeren ons eene afschuwelijke misdaad ; in massa in de straat komen, stoet vormen en in dichte rangen door de vuile straten van Brussel gaan, welk schandaal ! De politieke stemppartijen moeten spoedig verboden worden ! »

Deze regelen bevatten niets dan de strenge waarheid. De liberalen willen alleen meester zijn van betoogingen te houden, alleen gebruik en misbruik maken van de vrijheid van vereeniging.

Die aanmatiging zou eenigzins te verrechtvaardigen zijn, indien de liberale betoogingen altoos deftig en vredelievend waren geweest, en de vrees voor ruststoring door de geuzerij tegen de socialisten kon ingeroepen worden.

Maar iedereen weet van ondervinding dat de liberale betoogingen gepaard zijn geweest met aanrandingen van personen en schendingen van eigendommen.

Indien dus de socialisten in hunne betoogingen de orde stoorden en oproer pleegden, dan zonden zij nogmaals slechts het voorbeeld hunner liberale leermeesters volgen.

Daarom, indien men voortgaat met de socialistische betoogingen te verbieden, eischt de rechtveerdigheid, zoowel als het belang der openbare orde dat voortaan ook de liberale betoogingen verboden worden.

Stads- & provincie nieuws.

Een allerbelangrijkst Familiefeest zal aanstaande dinsdag 29 juni, in onze stad plaats hebben. Dien dag zal een eerbiedwaardig tongersch bruidspaar, M. en Mevr. Vroonen-Aerts, zijne gulde bruiloft vieren.

Het zijn niet alleen de leden der talrijke familie Vroonen die deel zullen nemen aan het feest ; de gansche bevolking van Tongeren zal er van harte aan meedoen. Op den ganschen doorgang welke de stoet zal volgen om zich naar Onze Lieve Vrouwe kerk te begeven, bereiden de inwoners zich om hunne huizen te versieren en te bevlaggen.

De Concordia, waarvan M. Vroonen de voorzitter is, zal hem eene serenade geven.

De talrijke bewijzen van toegenegenheid, waarvan de gelukkige jubilarissen in alle klassen onzer bevolking het voorwerp zijn, zijn een hoogsprekend bewijs van de algemeene achting en van den welverdienden eerbied die hunne medeburgers hun toedragen. De oprechtheid van hun karakter, de onbesproken eerlijkheid hunner handelsbetrekkingen, en boven alles de onuitputbare liefdadigheid waarvan zij elken dag nog bewijzen geven, doen hunne namen zegenen in alle rangen der tongersche bevolking. Wij voegen ons bij deze zegeningen die uit het hart van allen opstijgen tot voor den troon van Hem die de familien zegent en op onze beurt sturen wij aan M. en Mevr. Vroonen onze hartelijke gelukwenschingen toe. *Ad multos annos !*

—

Aanstaande dinsdag onder de mis van half twaalf, in Onze-Lieve-Vrouwe Kerk, ter gelegenheid van het vijftigjarig huwelijksfeest van M. en Mevr. Vroonen-Aerts, zal het zanggenootschap der H. Familie de plechtige muziekmis van M. Emile Lamime uitvoeren alsook het *Jubilate* bij de intrede der kerk van het verbiedwaardig paar.

◆

Verleden maandag heeft Zijne Hw. de bisschop van Luik het heilig sacrament des vormsels aan de leerlingen van het St-Maternus college toegedeeld. Na eene diepgedachte redevoering heeft zijne Hw. het lof gezongen. Daarna werd den doorluchtigen bisschop eene schitterende en geestdriftige eerebetuiging in den grooten zaal van het gesticht gedaan.

Onze welbeminde bisschop bezit, op het hoogste, de kunst om de harten der jonge lieden te bewegen. Zijne Hw. heeft hun geluk gewenscht over de uitstekende opvoeding die zij in het St-Maternus gesticht ontvangen. Dit college, zegde de bisschop, is mijn troost ; ook heeft hij eene welwendende hulde aan de HH. Jezuïeten toegebracht. Als gedachtenis van zijn bezoek, heeft zijne Hw. de reliquien van den patroon van het gesticht, den H. Maternus, eersten bisschop van Tongeren, aan den Heer Superieur van het college overhandigd. Deze kostbare reliquien zijn in eene prachtige kast gesloten.

's Andernoodags, heeft zijne Hw. de kinderen van het kanton Tongeren, in de groote kerk gevormd.

◆

Een koninklijk besluit van den 21 juni verklaart dat het van openbaar nut is de werken voor de inrichting der stalen van Tongeren uit te voeren. De eigenaarsonen, daartoe noodig, zullen, zoo ze niet tevoren mieren worden afgestaan, worden onteigend en tegenomen overeenkomstig de wetten omtrent de onteigening voor openbaar nut.

Wij meenen onze lezers aangenaam te zijn met hun hierongaande eene korte uitlegging te geven.

De verklaring dat een werk van openbaar nut is, is de eerste staptot de onteigening. Het is eene akte der uitvoerende macht. Zoodra de uitvoerende macht verklaard heeft dat er openbaar nut bestaat, dan volgt de onteigening noodzakelijker wijze.

Het koninklijk besluit hetwelk het openbaar nut verklaart, kan niet genomen worden dan na een voorafgaandelijk onderzoek. Het enkwest wordt geopend op een projekt bevattendede richting der werken en de plannen der parceelen.

Het is om te voldoen aan dezen eisch der wet, dat de plannen en ontwerpen betrekking hebbende op de nieuwe statie gedurende veertien dagen ter inzage van iedereen op het stadhuis gelegen hebben. De reclamatien en aanmerkingen der belanghebbende worden ontvangen door het college van burgemeester en schepenen. De proces-verbalen van het enkwest worden daarna verzonden naar het gouvernement, hetwelk, na er kennis van genomen te hebben het openbaar nut verklaart.

Zoo als wij het hooger zegden, van het oogen-

STAP VOOR STAP

Een verhaal naar

L. A. OHOAN.

(3e VERVOLG).

Hij leefde in 't bosch, hij woonde in 't bosch, hij sliep in 't bosch of liever in een grot aan den Kreuzbühl, waar niemand hem zocht. Over dag rustte hij met Ling-Hans, die zich trouw aan hem aansloot ; 's nachts gingen zij op roof uit. De smokkelaar kende alle plaatsen, waar het hoogwild wisselde, en menig vet dier viel door hunne kogels en kwam over de grens.

Voor het verdiende geld kocht Hans over de grens de noodige levensbehoeften in. Zelden waagde Frans zich buiten het bosch. Eenmaal slechts had hij de hut opgezocht, waar het meisje woonde, dat zich eens zoo liefderijk over hem ontfermd had, doch de hut stond leeg, het meisje was met het vee reeds dalwaarts getrokken, want de zomermaanden waren voorbij.

Het ruwe jaargetij was in aantocht. De grot aan den Kreizbühl bood slechts weinig beschutting tegen het gure weer aan en gedurende den winter kon Frans het er onmogelijk uithouden. Daarom kwam hij nu den nacht in de hut van Ling-Hans schuil zoeken.

— Smokkelen brengt in den winter veel meer dan stroopen op ; doe mee ! 't Is immers geen zonde, 't is maar een strafwet ; niet God verbiedt het, maar de Staat, en wat raakt het dat de Staat die weinige guldens minder trekt ? Wij moeten toch leven, had de oude smokkelaar tot hem gezegd.

Frans had nog altijd een harden strijd, maar was de wilddieverij een beter bedrijf of eigenlijk een niet veel slechter ? Hij gaf eindelijk toe. Als de storm de sneeuwvlokken wild deed dwarlen, als de wegen stiep onder de sneeuw lagen, dan gingen de mannen over het gebergte ; en schoon men dikwijls jacht op hen maakte, Ling-Hans was slim en ervaren, en zij werden daarbij nooit betrapt. Na gelukkige tocht lagen zij in de kleine hut bij het bovendorp, en niemand vermoedde hen daar.

Allengs verstreek de winter. De bergwaters begonnen te vloeien. De dalen groenden en zelfs de hooge dennen in 't gebergte boven hadden het sneeuwdek reeds afgeschud. In het kleine huiske van den smokkelaar zat Frans, en zijn blik dwaalde door het kleine venster naar den kant van het kerkhof. Treurige gedachten vervulden hem. Hij zag op zijn vervlogen leven terug, het was eene lange aaneenschakeling van bitter leed.

Die daar ginder lagen waren gelukkig ; hij wilde wel daar naast zijne moeder rusten. Zoo peinzende was hij nader bij het venster getreden. Hij dacht er niet aan, dat zijn verblijf in het dorp moest verborgen blijven. Ook had hij niet bemerkt dat een mager gezicht hoonend een oogslag naar binnen wierp en toen dadelijk verdween. Hij stond dicht voor het venster, had de handen gevouwen en zegde een gebed voor haar daar ginder, voor zijne teergeliefde moeder op.

Vervolgens bleef hij eene poos het kamerke op en neer stappen en wachtte op Hans, die uitgegaan was om eenige inkoopen te doen ; hij zag eens naar hem uit, twee gendarmen kwamen op de hut toe. Dat kon alleen voor hem zijn ; maar hoe wist men, dat hij hier was ? Om 't even, hij moest weg. Snelberaden grendelde hij de voordeur, en wachte nog een oogenblik in den gang. Zoodra zij voor aanklopten, wilde hij de achterdeur uitsluipen, en zich naar het bosch redden.

Reeds bonsde de eerste kolfslag op de gesloten voordeur ; haastig wilde hij den grendel van de achterdeur wegschuiven ; doch dat ging niet. Een oogenblik stond hij radeloos, doch weg moest hij. Met alle geweld trok hij nog eens aan het sluitend ijzer tot het luid knarsend toegaf. De beide mannen moesten het gerucht vernomen hebben, zij luisterden een oogenblik, toen deed de vereenigde zwaarte hunner lichamen de deur open springen. Zij traden binnen en hun oog viel op de open achterdeur.

— Dien kant is hij gevlucht ! riep de een, en beiden besloten dadelijk hem te vervolgen.

Ja, daar liep hij, gejaagd als een wild, en zocht den boschkant te bereiken ; doch hij had in der ijl den slechtsten weg gekozen, bergop, in weeken leemachtigen grond, waarin de voet telkens bleef steken. De eene gendarm begreep dat er kans was, om de vlucht naar het bosch af te snijden. 't Was een wedloop om een mensch. Frans stond een oogenblik bijgend stil ; maar hij moest verder. Reeds was hij dicht bij het bosch, daar gleed zijn voet uit ; de gendarm kwam hem voornit, de weg der hoogte op was hem afgesneden, hij moest terug naar het dorp. In vliegende haast, met jagende borst stoof hij voort ; de vervolgers hem na. Hij wist nauwelijks meer wat koers hij nam, tot hij eensklaps voor de puinen van den afgebrande windmolen stond. Hij kon niet verder, er bleef geen andere kens ; met inspanning van al zijne kracht beurdz hij zich over het laag muurwerk, en nu zag hij naar een uitweg om. In den windmolen was een klein vertrek, dat vroeger nooit bewoond werd, want het was vochtig en koud en diende slechts tot bewaring van oud gereedschap. Thans schemerde licht door een klein vensterluik. Frans trad binnen, zonder aan te kloppen, hij stond voor den mulder, die verschrikt was opgesprongen.

— Mulder gij moet mij helpen, zegde hijgend de jongman. Een grimmige lach was het antwoord.

— Ik u helpen, den brandstichter, die mij tot een bedelaar heeft gemaakt ?

Frans stoof op :

— Wie heeft mij gemaakt tot wat ik nu ben ? Wie heeft mij gedwongen, dat onzalige pak op den rug te nemen, dat ik op den grensjager schoot, dat ik mijn moeder onder den grond bracht, dat ik in de gevangenis kwam, dat ik een stroeper werd en nu vervolgd word ?... Gij, gij alleen ! gij moet mij verbergen of anders stoot ik u neer als een hond.

Een mes blonk in de hand van den radeloze ; de oude sidderde.

— Als zij komen, zult gij zeggen dat ik niet hier ben. U zullen zij wel gelooven.

En reeds werd op de deur in den muur gebonsd.

— Doe open, mulder, de smokkelaar, dien gij verklapt hebt, moet hier zijn.

De rechterhand des vluchtelings omklemde den arm van den oude met ijzeren greep ; de linker hield hem het mes op de borst.

— Bij mij, zijn allergrootsten vijand, zal hij zijn geluk niet zoeken. Ik heb hem niet gezien, riep de oude met bevende stem.

— Dat is ook zoo, zegde een der gendarmen. Dan is hij den kant naar het dorp op.

De beide verwijderden zich haastig. Frans haalde weer adem. Hij liet den arm van den grijsaard los.

— Ik dank u, mulder ; maar onze rekening is nog niet vereffend. Gij hebt alleen uw eigen verraad weer goed gemaakt.

Na eene korte poos ging Frans weer. Zoodra hij weg was, wierp de molenaar een ouden mantel over de schouders en sloop behoedzaam den vluchteling na, die, zoodra hij het bosch bereikt had, den weg naar zijn schuilhoek inslueg, zonder de gebukte gedaante te bemerken die hem spookachtig volgde van boom tot boom.

VI.

In de grot aan den Kreuzbühl brandde een klein vuur, waarbij twee mannen zaten, Hans en Stepp. Hans was verdrietig ; hij vreesde dat zijn vriend gepakt was en dat juist heden, nu hij eene kostbare lading had over te brengen. Beiden staarden zwijgend in het vuur.

Daar stond op eens den vermiste in den lichtkring van het vuur en beide mannen staken hem blij verrast de hand toe. Frans ging bij het vuur zitten en vertelde zijn avontuur ; het verraad van den mulder dwong Hans een vloek af. Hierop begon de smokkelaar over het werk van dien nacht te spreken. Zij hadden niet bemerkt hoe eene donkere gedaante hen behoedzaam achter de struiken gevolgd had, was en elk woord van het gesprek had opgevangen. Nu was zij weer in het dichte bosch verdwenen.

— En wij met ons drieen alleen moeten dat doen ? vroeg Frans eindelijk.

— Dat zou slecht gaan. Nog vijf mannen, op wie te rekenen valt, aan met ons.

Men zweeg weer. 't Was doodstil in het bosch en men hoorde niets, dan het zachte knetteren der vlam.

De molenaar was onderwijl met den grootsten spoed het bosch door naar den naasten grenspost gegaan ; hij had zijn vijand in zijne hand, thans zou de hem niet ontsnappen. Hij berichtte den kommandant, wat hij had afgeluisterd.

— Het verde van wat het opbrengt zult gij hebben als alles waar is. Dat zou een vangst zijn als wij nog nooit gedaan hebben. En die drie alleen ? Dat weet gij zeker ?

— Stellig zeker.

— Kostelijk ! zegde de kommandant en liet den oude gaan.

Een kwartier later kwamen vier manschappen, ten volle gewapend, uit het grenshuis en sloegen een pad naar het gebergte in. De plaats waar zij zijn moesten, scheen hun aanwakering aangewezen want zonder dat een van hen iets zegde bleven zij op een bepaald punt staan.

Eene lange, pijnlijke stilte verstreek, zonder dat zij iets bemerkten. Eindelijk hief zich uit het bosch achter hen eenig gerucht hooren. Allen keerden zich om, het was wel zoo helder, dat zij eenige personen konden onderscheiden, die, niets kwaads vermoedend, met zware pakken beladen, door de struiken braken.

Een krachtig halt ! klonk. De smokkelaars